

1899 - وَعَنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَرَجَ إِلَى قَتْلِي أُحُدٍ، فَصَلَّى عَلَيْهِمْ بَعْدَ ثَمَانِ سِنِينَ كَالْمُودِعِ لِلْأَحْيَاءِ وَالْأَمْوَاتِ، ثُمَّ طَلَعَ إِلَى الْمِنْبَرِ، فَقَالَ: «إِنِّي بَيْنَ أَيْدِيكُمْ فَرَطٌ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ وَإِنَّ مَوْعِدَكُمْ الْحَوْضُ، وَإِنِّي لَأَنْظُرُ إِلَيْهِ مِنْ مَقَامِي هَذَا، وَإِنِّي لَسْتُ أَخْشَى عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا، وَلَكِنْ أَخْشَى عَلَيْكُمْ الدُّنْيَا أَنْ تَنَافَسُوهَا». قَالَ: فَكَانَتْ آخِرَ نَظَرَةٍ نَظَرْتُهَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ [خ 4042، م 2296].

وَفِي رِوَايَةٍ: «وَلَكِنِّي أَخْشَى عَلَيْكُمْ الدُّنْيَا أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا، وَتَقْتُلُوا فَتَهْلِكُوا كَمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ»، قَالَ عُقْبَةُ: فَكَانَ آخِرَ مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى الْمِنْبَرِ [م 2296،/31].

وَفِي رِوَايَةٍ قَالَ: «إِنِّي فَرَطٌ لَكُمْ وَأَنَا شَهِيدٌ عَلَيْكُمْ، وَإِنِّي وَاللَّهِ لَأَنْظُرُ إِلَى حَوْضِي الْآنَ، وَإِنِّي أُعْطِيتُ مَفَاتِيحَ حَزَائِنِ الْأَرْضِ، أَوْ مَفَاتِيحَ الْأَرْضِ، وَإِنِّي وَاللَّهِ مَا أَحَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تُشْرِكُوا بَعْدِي وَلَكِنْ أَحَافُ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنَافَسُوا فِيهَا» [خ 1344، م 2296].

وَالْمُرَادُ بِالصَّلَاةِ عَلَى قَتْلِي أُحُدٍ: الدُّعَاءُ لَهُمْ، لَا الصَّلَاةَ الْمَعْرُوفَةَ.

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Уҳуд қурбонларига саккиз йилдан кейин худди тириклару ўликлар билан видолашаётган одамдек жаноза* ўқидилар. Кейин минбарга чиқиб: «Мен олдингиздаги фаратман.* Мен сизларга гувоҳман. Албатта, сизларга ваъда қилинган жой Ҳавздир. Мен мана шу турган жойимдан уни кўриб турибман. Мен сизларнинг мушрик бўлиб кетишингиздан кўрқмайман, лекин сизлар учун дунёдан кўрқаман, унда кимўзар ўйнаб кетишингиздан», дедилар. Бу менинг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга сўнгги бор қарашим бўлди».

Бошқа ривоятда: «**Лекин дунё устида кимўзар ўйнаб кетишингиздан ва олдинги умматлар каби уни деб урушиб ҳалок бўлишингиз кўрқитади**», деганлар. Уқба: “Бу менинг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга минбар устида сўнгги бор қарашим бўлди”, деди.